

به ناوی خوی به خشنده و میهره بان

هه ریمی كوردستانی عیراق

سه رۆكایه تی هه رییم

سه رۆك

ياسای وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشته جی کردن

له هه ریمی كوردستان - عیراق

به پیتی ئه وه سه لاته تی له برگه تی (۱) ی ماده تی (۱۰) ی (ياسای سه رۆكایه تی هه ریمی كوردستان - عیراق) ی ژماره (۱) ی سالی ۲۰۰۵ پیمان دراوه وه، به پالپشتی ئه وه ياساكاریه تی ئه نجومه نی نیشتمانی كوردستان - عیراق له دانپشتنی ژماره (۲۳) ی رۆژی (۲۰۰۶/۱۲/۱۹) ی خۆیدا کردویه تی بریارماندا به ده رکردنی:

ياسای ژماره (۱۸) ی سالی ۲۰۰۶

ياسای وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشته جی کردن

له هه ریمی كوردستان - عیراق

ماده تی یه كه م:

مه به ست له م ده سه ته واژانه تی خواره وه واتا دیاری كراوه كانی به رامبه ریانه بو پیداوایستی ئه م ياسایه :-

یه كه م / هه رییم : هه ریمی كوردستان - عیراق

دووهم / ئه نجومه نی وه زیران : ئه نجومه نی وه زیرانی هه ریمی كوردستان - عیراق

سییه م / وهزاره ت : وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشته جی کردن.

چواره م / وه زیر : وه زیری ئاوه دانکردنه وه و نیشته جی کردن.

پینجه م / بریکار : بریکاری وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشته جی کردن.

هه رشیفی رۆژنامه تی وهقايعی كوردستان

www.mojkurdistan.com

- ئهرك و فرمانی وهزارهت -

ماددهی دووم :

وهزارهت ئه م ئهرك و فرمانانهی خواره وه دهگرتته ئهستۆ: -

یهكهم: پیشنیازکردنی پلانه گشتیهکان بۆ سیاسهتی ئاوهدانکردنه وه و نیشهتی جی کردنی هه ریم له بوارهکانی نیشهتی جی کردن و خانوبه ره و ریگه و بان له وانهش (ریگه ی هاتوچۆی خیرا) و پرد و تونیل و فرگه و هیلی ئاسنی بۆ چاره سه رکردنی قهیرانی نیشهتی جیی و دروست کردنی تۆری ریگه و بان نوئ به هه موو جۆرهکانی و پاشکۆکانیه وه.

دووهم: هه لستان به تویرینه وهی تایبهت له ناو بواری کهرتی وهزارهت دا و لیگۆلینه وه له جه دوا ی تهکنیکی و ئابوری ئه و پرۆژانه ی که له ناو پلانی وهزارهت دا پیشنیاز ده کرین.

سییه م: دانانی نه خشه و بهرنامه ی کار بۆ پلانه په سندرکراوهکانی ئه و پرۆژانه ی که دراونه ته ده ست و ویرای جی به جی کردنی ئه و پرۆژانه ش که په یوه ستن به جی به جی کردنیکی راسته وخۆ له لایه ن پیکهاتهکانی وهزاره ته وه یان ئه وه تا بۆ به لئینده ر یان راویرپیکراوهکان ره وانه بکرین.

چواره م: به شداری له ئاماده کاری خه سلته ته تهکنیکیهکان دا به پیی بارودۆخی هه ریم.

پینجه م: جی به جی کردنی سیاسهتی بپیار له سه ر دراوی وهزارهت و پیشنیازکردنی پلانی (سالانه و قوناغبهندی و دوورخایه ن) ی پیویست بۆ جی به جی کردنیان.

شه شه م: جی به جی کردنی ئه و پرۆژانه ی له لایه نانی دیه وه له ریگه ی پیکهاتهکانی جی به جی کردن و نه خشه سازی وهزاره ته وه یان له ریگه ی کۆمپانیا تایبه ته مندییهکان له کهرتی تایبه تدا پیی سپێردراوه.

هه وه ته م: هه لستان به پاراستنی ریگه و بانه گشتی یهکان له وانهش ریگهکانی هاتوچۆی خیرا که ده که و نه ده ره وهی سنوری شاره وانیهکان و پاراستنی و به گه پخستنی پردهکان و ویستگه ته وه رییهکانی قهپان و بازگهکان و ویرای دانانی که لوپه لهکانیان و پاریزگاریش له رۆخوچۆنی ریگه و بان به پیی یاسای رۆخ و چانه قه ده غه کراوی (محرمات) ریگه و بانهکان.

هه شه ته م: هه لستان به تاوتوئی کردن و هه لسهنگاندنی پلانه تایبه تهکانی وه به رهیتنه ران

سه بارهت به ئاوهدانکردنه وه و نیشهتی جی کردن له هه ریم له نیو تایبه ته مندییتی وهزارهت دا.

نویه م: بایه خدان به په ره پیدان و ئاوه دان کردنه وهی ديهاتهکانی کوردستان .

پیکهاته کانی وهزارهت

ماددهی سیهیم :

وهزارهت له م پیکهاتانهی خوارهوه پیک دیت :

یهکهم - وهزیر: خوی سهۆکی بالای وهزارهتو به پرسیشه له کاره کانی و ئاراسته کردنی سیاسه ته که ی و سه ره رشتکاری و چاودیری به سه رییه وه، به پیی حوکه مانی یاساش هه موو ئه و بریار و فه رمان و پینمایانه ی له هه رشتیکدا که په یوه ندیار بیته به ئه رکوفه رمانی وهزارهت و پیکهاته وه دستپویه کانی و سه رجه م کاروباره ته کنیکی و دارایی و کارگیری و ریکخستنه کانی وه، له وه وه ده رده چن و به سه ره رشتی خۆشی جی به جی ده کرین، به پرسیاریش ده بی له به رده م ئه نجومه نی وهزیران، به و پییه ی ئه ندامیکی هاوکاره تیایدا و بۆی هه یه هه ندیک له ده ستپویه کانی خوی بدات به بریکاری وهزارهت یان به پیه به ره گشتیه کان یانیش ئه وه ی به شیایو بزانی له وهزارهت دا.

دوهه م -

۱- بریکاری وهزارهت بۆ ئاوه دانکردنه وه و نیشته جی کردن.

۲- بریکاری وهزارهت بۆ ریگه و بان.

له ئاراسته کردن و سه ره رشتی کردنی کاروباره کانی وهزارهت دا یاریده ی وهزیر

ده دن

له چوارچیوه ی تایبه تکاری و ئه وه دستپویه نی که وهزیر پییان ده سپیری به مه رجی

بروانامه ی سه ره تایی زانکوو پسپوریان به ده سه ته نیابی.

سییه م - نوسینگه ی وهزیر: کارمه ندیک به پله ی به پیه به ره سه رۆکایه تی ده کا و به ریوه ی ده بات که

خاوه ن بروانامه ی سه ره تایی زانکو بیته و ژماره یه ک له کارمه ندانیش هاوکاری ده که ن.

چواره م - نوسینگه ی بریکاری وهزارهت: کارمه ندیک به پله ی به پیه به ره سه رۆکایه تی ده کا

و به ریوه ی ده بات که خاوه ن بروانامه ی سه ره تایی زانکو بیته و ژماره یه ک له کارمه ندانیش

هاوکاری ده که ن.

پینجه م - راویژکاران: ژماره یان نابی له چوار زیتر بیته و ده بی له هه لگرانی بروانامه ی سه ره تایی

زانکو بن وله شه ره زایانیش بن ونابی ماوه ی کارکردنیان له ده سال که متر بیته.

شه شه م - به ریوه به رایه تی گشتی بۆ کاروباری کارگیری و دارایی: به پیه به ره یکی گشتی سه رۆکایه تی

ده کا که بروانامه یه کی سه ره تایی زانکو به ده سه ت هینابی و شه ره زا بی و ماوه ی

کارکردنی له ده سال که متر نه بیته.

وردستان

دهۆنهم - به پڕۆیه به رایه تی گشتی کاروباری تهکنیکی: به پڕۆیه به ریکی گشتی سه رۆکایه تی ده کا که بپوانامه ی سه ره تایی زانکۆی به ده ست هینابی وشاره زابی و ماوه ی کارکردنی له ده سال که متر نه بیت.

ده شتەم - به پڕۆیه به رایه تی گشتی ریگه و بان و ئاوه دانکردنه وه و نیشه ته جی کردن له پارێزگا کانی هه ریم دا هه ریه که یان به پڕۆیه به ریکی گشتی سه رۆکایه تی ده کا و به پڕۆیه ی ده بات که بپوانامه ی پسیوری سه ره تایی زانکۆی به ده ست هینابی و شاره زاش بی و سه ره رشتی جی به جی کردنی پڕۆژه کانی نیشه ته جی کردن و خانووبه ره و ریگه و بانه کان ده کا له پارێزگا دا و به پڕۆیه به رایه تیه کانی ریگه و بان و ئاوه دانکردنه وه و نیشه ته جی کردن له سنوری هه ر پارێزگایه ک له و پارێزگایانه ش پڕۆیه ده به سترینه وه.

مادده ی چوارهم :

یه کهم - وه زاره تیک ئه نجومه نیکی پراویژکاری ده بی که پیک دیت له :-

۱. وه زیر/ به سه رۆک.
۲. بریکاری وه زیر/ به ئه ندام له کاتی دیار نه بوونی وه زیر سه رۆکایه تی ئه نجومه ن ده کا.
۳. پراویژکارانی وه زاره ت/ ئه ندامن.
۴. به پڕۆیه به ره گشتیه کانی وه زاره ت/ ئه ندامن.
۵. هه رشاره زایه کی پسیور له ناوه وه ی وه زاره ت و ده ره وه یدا وه زیر به شایسته ی بزانی دایده نی.

دووهم - ئه نجومه ن پیشکه شکردنی پراویژکاری و پاسپارده کانی بۆ وه زیر ده گرینه ئه ستۆ ئه گه ر په سندی کرد ئه و ده بیته بریاری وه زاری.

مادده ی پینجه م :

یه کهم - به پپه وه ئه رک و فرمان و تایبه تکاری و پیکهاته کانی وه زاره ت دیار ده کرین.

دووهم - وه زیر بۆی هه یه به پیی پیداو یسته کانی کاره که ی له کاتی پیویست هه ر به پڕۆیه به رایه تیه ک یان به ش یان هۆبه ک بکاته وه یان په کیانبخات یان هه لیا نوه شینینه وه.

مادده ی شه شه م :

وه زیر بۆی هه یه گر یبه ست له گه ل که سانی سه روشتی و یاسایی له شاره زایانی پسیور له ناوه وه ی هه ریم یان له ده ره وه یدا بۆ ئه نجام دانی ئه و ئه رک و فه رمانانه ی که پییان ده سپیردی بۆ ئه و ماوه یه ی که به گونجاوی داده نی ببه ستی، ئه ویش له پینا و به دیهینانی ئامانجه کانی وه زاره ت

دا، ودوای وەرگرتنی پەزمامەندی سەرۆکایەتی ئەنجومەنی وەزیران ماف و پابەندیەکانیان لە لایەن وەزیرەوه دیار دەکەین.

ماددەى حەوتەم:

یاسای ژمارە (٢٥) ی سالی ٢٠٠٤ یاسای وەزارەتی ئاوەدانکردنەوه و نیشتهجی کردن که لە ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان - عێراق دەرچوو و یاسای ئەنجومەنی وەزیران ژمارە ٢٤٢ لە ١٩٩٩/٩/٤ کە لە ئیدارەى سلیمانییەوه دەرچوو هەڵدەوهشیتهوه و ئەم یاسایە جیگەیان دەگرێتەوه.

ماددەى هەشتەم:

وەزیر بۆی هەیه پێنماگەئێکی دەرکات بۆ ئاسانکاری جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە.

ماددەى نۆیەم:

کار بە هیچ دەقیك ناکرێت لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆک بێت.

ماددەى دەیەم:

لەسەر ئەنجومەنی وەزیران ولایەنە پەيوەندیدارەکانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جێبەجێ بکەن.

ماددەى یازدەیهەم:

ئەم یاسایە هەر لە پۆژی دەرچواندنییەوه جێبەجێ دەکری و لە پۆژنامەى فەرمى (وهقایی کوردستان) بلاودەکرێتەوه.

مسعود بارزانی

سەرۆکی هەرێمی کوردستان - عێراق

هههولێر

٧ / بەفرانبار / ٢٧٠٦ ی کوردی .

٢٨ / ١٢ / ٢٠٠٦ ی زایینی .

٨ / ذو الحجة / ١٤٢٧ ی کۆچی .

- هۆکارەکانی دانانی ئەم یاسایە -

بۆ ئەوهی باشتترین خزمەت پیشکەش بکری بۆ ئاوەدانکردنەوهی هەرێم، لەبوارەکانی نیشتهجی کردن و بینایەو رینگاوبان و پرد و تونیل و فرۆکەخانە و هێلی شەمەندەفەردا، بە ئامانجی زۆرکردنی بەرھەم و زیادکردنی پیزی بەرھەمھێنان و بەرزکردنەوهی ئاستی کارامەیی و وەدیھێنانی پەربەپێستی بەکارخستن (الاستخدام الامثل) لە داھاتی ئابووری و بەشەریدا، بۆ ئەوھش کہ ئەلقە ناپیویستەکانی ئێوان وەزارەت و پیکھاتەکانی لە وەرگرتنی برباردا لابری و، پلانی کار داھنری و چاودیری بگری، بۆیە، ئەم یاسایە دانرا.